

CURTEA DE APEL BACĂU

**BULETINUL
JURISPRUDENȚEI
CURȚII DE APEL BACĂU
PE
TRIMESTRUL II 2019**

CUPRINS

SECȚIA I CIVILĂ

1. Drept procesual civil. Cerere de revizuire. Noțiune de înscris doveditor	3
2. Drept procesual civil. Motive de casare	4
3. Dreptul muncii - detașarea unui salariat fără acordul acestuia	5
4. Dreptul muncii și securității sociale. Efectuarea cercetării disciplinare în lipsa salariatului care nu a fost legal citat. Încălcarea dreptului la apărare	8
5. Drept procesual civil. Revizuire. Caracterul de „înscris determinant” în sensul dispozițiilor art. 509 alin.1 pct.5 Cod procedură civilă	10
6. Drept procesual civil. Termen de exercitare a apelului. Transmitere prin fax după ora la care activitatea încetează la instanțe. Tardivitate	11
7. Dreptul muncii și securității sociale. Încetarea contractului de muncă din „inițiativa angajatului”. Nedatorare a cheltuielilor privind cursurile de perfecționare profesională	13

SECȚIA A II-A CIVILĂ, DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

1. Aviz de branșare/racordare emis de operatorul serviciului de alimentare cu apă și canalizare. Natură juridică. Dreptul de acces la serviciul de alimentare cu apă. Soluții tehnice adoptate în cadrul proiectului pentru branșarea la rețeaua de alimentare cu apă. Limitele controlului instanței	15
---	----

SECȚIA I CIVILĂ

1. Drept procesual civil. Cerere de revizuire. Noțiune de înscris doveditor.

Drept procesual civil. Cerere de revizuire. Noțiune de înscris doveditor.

Art. 322 pct. 5 Cod procedură civilă.

Prima condiție pe care trebuie să o îndeplinească un înscris pentru a putea constitui un înscris nou este că partea interesată să se bazeze pe un înscris probator, un înscris nou care să nu fi fost folosit în procedura în care s-a pronunțat hotărârea atacată.

*Curtea de Apel Bacău – Secția I Civilă
Decizia civilă nr. 145 din 08 aprilie 2019*

Prin decizia civilă 630/3.05.2018 pronunțată de Tr. N. în dosarul nr. 6794/279/2016 s-a respins ca nefondat apelul formulat de revizuenta P. L.

Prin sentința civilă pronunțată de Tr. N. s-a constatat că prin sentința civilă nr.1180 din data de 15.03.2017, pronunțată de Judecătoria P. N. a fost respinsă excepția de tardivitate invocată de intimata A. N., ca nefondată și a fost respinsă, ca inadmisibilă, cererea de revizuire a Sentinței civile nr. 11.961/20.11.1995 a Judecătoriei P. N. (pronunțată în dosarul cu nr.14439/1992) formulată de revizuenta P. L., în contradictoriu cu intimații G. N., B.G.D. și A. N. A fost obligată revizuenta la plata către intimata A. N. a sumei de 450 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. A fost respinsă ca nefondată cererea privitoare la cheltuielile de judecată formulată de intimata B. G. D.

Împotriva deciziei a declarat recurs recurenta – revizuenta P. L. care prin motivele scrise a criticat decizia arătând că înscrisul nou descoperit a fost reținut de partea potrivnică, A. N., care au caracter determinat. Se arată că trebuie făcută distincție între cele 2 ipoteze vizate de art. 322 pct. 5 din Codul de procedură civilă.

Recursul a vizat și decizia nr. 1201/20.09.2018 a Tr. N. de completare a dispozitivului cu obligarea recurteii la cheltuieli de judecată.

Prin întâmpinarea aflată la fila 25 și următoarele, intimata A. N. a solicitat respingerea recursului având în vedere că nu s-au invocat niciunul din motivele de nelegalitate prevăzute de pct. 7 – 9 de la art. 304 din vechiul Cod de procedură civilă, arătându-se că aspectele înfățișate de recurte sunt aspecte netemeinice.

La termenul din data de 10 februarie 2019 Curtea a învederat din oficiu excepția lipsei de interes a cererii de revizuire, motiv de ordine publică ce primează soluționării fondului cauzei.

Excepția lipsei de interes este întemeiată.

Sub aspect procedural, cauza de față, calea de atac extraordinară a revizuirii sentinței pronunțate în 1995 este supusă dispozițiilor de procedură vechi, fiind analizată prin raportare la prev. art. 322 – 328 Cod procedură civilă.

Cererea de revizuire de față, întemeiată pe dispozițiile art. 322 pct. 5 Cod procedură civilă, solicită revizuirea deciziei inițiale față de descoperirea Titlului de Proprietate 12/1078/10.11.1995 (fl. 23 dosar Judecătoria P.N.), pretins a fi fost reținut de partea potrivnică A. N. De menționat că acest titlu de proprietate privește moștenitorii acelorași părți din dosarul de partaj 14499/1992 în care s-a pronunțat sentința civilă 11961/20.11.1995 care a avut ca obiect TP 12/2018/4.03.1994.

Practic recurenta dorește revizuirea sentinței civile 11961/20.11.1995 în sensul cuprinderii la masa de partaj și a terenurilor cuprinse în TP din 1995.

Prima condiție pe care trebuie să o îndeplinească un înscris nou pentru a putea constitui un înscris nou este ca partea interesată să se bazeze pe un înscris probator, un înscris nou care să nu fi fost folosit în procedura în care s-a pronunțat hotărârea atacată.

În speță TP 12/1078/10.11.1995 nu este un înscris nou sub aspectul probator, așa cum cer dispozițiile art. 322 pct. 5 Cod procedură civilă vechi ci constituie practic o extindere a obiectului judecării sentinței inițiale de partaj în sensul că se cere includerea la masa de partaj și a terenurilor incluse în acest din urmă titlu.

Ori, întregirea sau modificarea cererii de chemare în judecată se face potrivit art. 132 din vechiul Cod de procedură civilă până la prima zi de înfățișare și nu pe calea extraordinară a revizuirii, revizuenta având posibilitatea efectuării unui supliment de partaj. Admiterea excepției lipsei de interes face revizuintei o situație juridică mai favorabilă față de excepția inadmisibilității prin pronunțarea sentinței civile 1180/15.03.2017 a Judecătorei P. N.

Așa fiind urmează a se admite recursul de față declarat împotriva deciziei civile nr. 630/30.05.2018, se va casa decizia recurată, se va admite apelul, se va schimba în tot sentința apelată în sensul că se va respinge cererea de revizuire ca lipsită de interes.

Se va respinge de asemeni recursul îndreptat împotriva deciziei civile 120/20.09.2018 a Tribunalului Neamț.

2. Drept procesual civil. Motive de casare.

Drept procesual civil. Motive de casare.

Art. 488 alin.1 pct. 8 Cod procedură civilă.

Motivele de nelegalitate privind modul de aplicare de către instanța de apel a teoriei impreviziunii în contractele de credit încheiate într-o monedă străină sunt susceptibile de a fi încadrate în motivul de casare reglementat de art. 488 alin.1 pct. 8 Cod procedură civilă, câtă vreme vizează încălcarea sau aplicarea greșită a normelor de drept material cu prilejul analizei teoriei impreviziunii, iar nu o reevaluare a probelor în vederea schimbării situației de fapt stabilite de instanța de apel în aplicarea teoriei impreviziunii.

*Curtea de Apel Bacău – Secția I Civilă
Decizia civilă nr. 4274 din 10 iunie 2019*

Prin sentința civilă nr. 391/08.06.2017 pronunțată de J. B. în dosar nr. 1606/199/2016 s-a respins ca neîntemeiată contestația formulată de contestatoarea R.B. S.A. în contradictoriu cu intimații M. I. și M. P.

A fost obligată contestatoarea la plata către intimați a sumei de 2500 lei cu titlu de cheltuieli de judecată constând în onorariul de avocat.

Prin decizia civilă nr. 808/19.06.2018 pronunțată de T. B. în dosarul nr. 1606/199/2016, s-a admis apelul declarat de contestatoarea R.B. S.A, în contradictoriu cu intimații M. I., și M. P., împotriva sentinței civile nr. 391/08.06.2017 pronunțată de J. B. în dosar nr. 1606/199/2016, schimbată sentința apelată, în sensul că a fost admisă contestația formulată de contestatoarea R. B. S.A în contradictoriu cu intimații M. I. și M.P.

S-a constatat neîndeplinirea condițiilor de admisibilitate a procedurii reglementate de Legea nr. 77/2016.

Împotriva deciziei au formulat recurs M.I. și M. P. care au invocat incidența art. 488 pct. 8 Cod pr. civilă, arătând că instanța a admis nelegal calea de atac și a apreciat că nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a procedurii dării în plată prevăzute de Lg.77/2016.

S-a arătat că recurenții sunt în faza executării silite încă din anul 2012, iar din publicația de vânzare din 22 ianuarie 2015 imobilul recurenților este evaluat la jumătate din suma datorată.

S-a mai invocat faptul că sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de Lg. 77/2016 și că în mod eronat a reținut instanța de apel contrariul, hipervalorizarea circumscriindu-se unei situații imprevizibile.

Instanța a aplicat greșit decizia 623/2016 a Curții Constituționale.

Verificând decizia atacată prin prisma motivului de recurs invocat, Curtea reține următoarele:

1. Cu privire la nulitatea recursului, Curtea constată că această excepție nu este fondată, în speță, recurenții invocând nerespectarea de către instanța de apel a dispozițiilor prevăzute de legea 77/2016.

2. Recursul, cale de atac extraordinară, nu poate fi admis, conform art. 488 pct. 8 Cod pr. civilă, decât în cazul în care hotărârea atacată nu este compatibilă cu normele legale de drept material.

Astfel, situația de fapt reținută, modul de interpretare a probatoriului nu pot face obiectul controlului de legalitate.

În acest context, instanța de recurs are a verifica dacă instanța de apel a făcut aplicarea Legii 77/2016 și respectiv a deciziei 623/2016 a C.C.R.

Or, instanța de apel a dat curs obligației de a respecta decizia 623/2016 prin care s-a constatat că *prevederile din art. 11 teza întâi raportate la art. 3 teza a doua, art. 4, 7 și 8 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite sunt constituționale în măsura în care instanța judecătorească verifică condițiile referitoare la existența impreviziunii.*(s.n.)

Astfel, instanța, făcând verificările impuse de C.C.R. a constatat neîndeplinite condițiile art. 4 din Legea 77/2016 așa cum acestea au fost constatate a fi constituționale.

Din perspectiva teoriei impreviziunii, T. N. a făcut o amplă analiză, verificând dacă a fost vorba despre un risc supraadăugat sau un risc asumat încă din momentul contractării creditului.

În condițiile în care T. N. a analizat circumstanțele concrete în care s-au desfășurat raporturile contractuale, în condițiile în care modul cum a fost interpretat probatoriul scapă controlului de legalitate, Curtea a constatat recursul ca fiind nefondat, conform art. 496 Cod pr. civilă.

Celelalte argumente în susținerea recursului, care țin de temeinicia hotărârii, excedează art. 488 pct.8 Cod pr. civilă, astfel că nu au fost analizate.

Curtea, a făcut aplicarea art. 451 al.2 Cod pr. civilă, urmând ca intimații să suporte acele cheltuieli de judecată care se încadrează în cheltuieli rezonabile, raportat la complexitatea cauzei (cale de atac extraordinară).

3. Dreptul muncii - detașarea unui salariat fără acordul acestuia

Dreptul muncii

Art. 45- 46 Dreptul muncii

În ceea ce privește acordul părților pentru detașare, instanța reține că detașarea constituie o transmitere de drepturi și obligații și are la bază acordul dintre unitatea care detașează și unitatea la care este detașat salariatul, acestea fiind singurele în măsură să aprecieze necesitatea detașării.

Or, cesiunea parțială și temporară dintre cele două unități presupune o relație de colaborare și o convenție, unitatea unde salariatul este încadrat cu contract de muncă

acceptând să fie înlocuită într-o altă unitate, în scopul îndeplinirii de către aceasta din urmă a sarcinilor proprii.

*Curtea de Apel Bacău – Secția I Civilă
Decizia civilă nr. 470 din 12 iunie 2019*

Prin sentința civilă nr. 1156 din 25.10.2018, pronunțată de Tribunalul Neamț în dosar nr. 1218/103/2018, s-a respins contestația formulată de contestatoarea C.E. în contradictoriu cu intimatul Inspectoratul Școlar Județean N., ca nefondată.

Pentru a pronunța această sentință, Tribunalul Neamț a avut în vedere următoarele:

„Din analiza deciziei contestate se reține că aceasta este limitată pe o perioadă de 1 an, fiind îndeplinită cerința prevăzută de art. 45 din Codul Muncii. Totodată, după cum reiese din atribuțiile din fișa postului deținut la Inspectoratul Școlar Județean N. și din analiza atribuțiilor la noul loc de muncă stabilite conform art. 85 din OMECS nr. 5079/2016, ROFUIP, nu rezultă că s-ar fi modificat felul muncii astfel încât să fi fost necesar consimțământul scris al salariatului.

Însă, este adevărat că în conformitate cu art. 46 alin. 3 din Codul Muncii, salariatul poate refuza detașarea dispusă de angajatorul său numai în mod excepțional și pentru motive personale temeinice, aspect susținut și de contestatoarea în cauza de față în sensul că refuză detașarea.

Din întreg materialul probator administrat de părțile litigante, nu a rezultat care ar fi motivele temeinice și justificative ale salariatei de a refuza detașarea. Simplele susțineri că ar fi vorba despre o sancționare disciplinară în situația sa, nu pot fi reținute ca motive justificate care să conducă la justificarea refuzului de a accepta detașarea.

Doar angajatorul poate aprecia dacă motivele personale invocate de contestatoarea sunt sau nu temeinice. Dacă nu exista aceste motive temeinice, salariatul refuza detașarea, angajatorul poate demara procedura de cercetare disciplinară în urma căreia sa îi aplice o sancțiune disciplinară pentru neprezentarea la noul loc de muncă.

Pe de altă parte, susținerile privitoare la veniturile sale la noul loc de muncă, nu pot fi reținute atât timp cât, din actele depuse la dosarul cauzei rezultă că salariată detașată încasează din luna septembrie 2018 aceleași drepturi salariale, diferențele pentru veniturile din lunile anterioare fiind datorat modului diferit de calcul datorat perioadelor de concediu avute de contestatoarea.

Mai mult de atât, art. 47 conferă salariatului dreptul de a îi fi achitate toate drepturile de care ar trebui să beneficieze, respectarea acestor prevederi fiind în sarcina angajatorului care a dispus detașarea.

Însă chiar nerespectarea acestui aspect nu constituie un motiv de refuz al delegării, atât timp cât se stabilește de legea ce guvernează raportul de muncă cine și în ce mod se achită drepturile bănești convenite.

Față de respingerea capătului de cerere principal, tribunalul urmează a respinge și capătul de cerere accesoriu privind plata daunelor morale cauzate de emiterea deciziei de detașare. Atât timp cât decizia de detașare este una legală și temeinică, prejudiciul moral nu poate fi presupus.”

Împotriva sentinței civile mai sus menționate a formulat, în termen legal apel contestatorul C.E., apel scutit de plata taxei de timbru conform art. 270 Codul muncii.

În motivarea apelului s-au arătat, în esență următoarele:

- Apelantei-contestatoarei i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil și corect.
- Detașarea contestatoarei s-a făcut fără acordul său.
- Nu s-au respectat prevederile art. 47 din Legea 53/2003 privind salarizarea, întrucât salariul obținut de la I.S.J. nu poate fi oferit de Școala Gimnazială, având în vedere salarizarea personalului nedidactic pe grile de salarizare diferite.
- Contestatoarei i s-a modificat tipul muncii, locul muncii, salarizarea fără acordul său.

- Nu s-a încheiat un act adițional privind modificarea clauzelor contractului de muncă.
- Detașarea contestatoarei de la I.S.J. N. la Școala Gimnazială E.C. a îmbrăcat forma unei sancțiuni, întrucât aceasta a devenit incomodă pentru inspectorul general adjunct al I.S.J. N.

Prin luarea deciziei de detașare cu încălcarea drepturilor contestatoarei, i-a fost agravată starea de sănătate, motiv pentru care solicită acordarea de daune morale în cuantum de 20.000 lei.

Intimatul Inspectoratul Școlar Județean N. a formulat întâmpinare, prin care a solicitat respingerea apelului ca nefondat.

Analizând sentința civilă apelată, sub aspectul motivelor de apel invocate, Curtea de Apel reține următoarele:

Prima instanță a analizat judicios situația de fapt și de drept, în baza probatoriului eficient administrat, din care rezultă că apelanta-contestatoare a fost detașată de la I.S.J. N. la Școala Gimnazială E.C. P.N., pe un post identic de contabil șef, având în esență aceleași activități, nefiind vorba despre altă muncă, încasând aceleași drepturi salariale de contabil șef ISJ.

Curtea reține că apelanta-contestatoare a fost detașată pe un post de administrator financiar (contabil șef) pentru o perioadă de 1 an, așa cum rezultă din Decizia nr. 1127/06.06.2018 a Inspectoratului Școlar Județean N., felul muncii a rămas același, contabil șef compartiment contabilitate (serviciul financiar) al unității de învățământ, îndeplinind activități conform art. 85 din OMECS nr. 5073/2016 ROFUIP similare celor prevăzute de art. 17 al.2 din Anexa nr. 1 la OMECTS nr. 5530/2011, ROFIS.

Așa cum rezultă din cele mai sus arătate, dispozițiile art. 10 al.2 și 4 din Legea nr. 82/1991 – legea contabilității coroborat cu art. 2 al.1 pct.39 din Legea 500/2002 privind finanțele publice, fișa postului contestatoarei, nu are nicio relevanță categoria de personal din care face parte (personal nedidactic ISJ Neamț sau personal didactic auxiliar unitate de învățământ), atribuțiile și felul muncii sunt aceleași, de contabil șef.

Apărarea apelantei-contestatoare cu privire la neîncheierea unui act adițional la contractul individual de muncă este nefondată, având în vedere că nu s-a modificat felul muncii, aspect care nu determină încheierea unui astfel de înscris (actul adițional se încheie doar la modificarea felului muncii care reprezintă un element fundamental al contractului de muncă cu implicații în ceea ce privește disciplina muncii), fiind suficient ordinul/ dispoziția angajatorului în care să se precizeze elementele detașării.

În ceea ce privește acordul părților pentru detașare, Curtea reține că detașarea constituie o transmitere de drepturi și obligații și are la bază acordul dintre unitatea care detașează și unitatea la care este detașat salariatul, acestea fiind singurele în măsură să aprecieze necesitatea detașării.

Or, cesiunea parțială și temporară dintre cele două unități presupune o relație de colaborare și o convenție, unitatea unde salariatul este încadrat cu contract de muncă acceptând să fie înlocuită într-o altă unitate, în scopul îndeplinirii de către aceasta din urmă a sarcinilor proprii.

Curtea reține că unitatea la care s-a dispus detașarea se află în apropierea domiciliului apelantei-contestatoare și nu în altă localitate, aceasta nefăcând dovada unor motive temeinice și justificate de a refuza detașarea. Or, simplele afirmații că ar fi vorba despre o sancțiune disciplinară în situația sa (devenind incomodă pentru inspectorul general adjunct al ISJ Neamț), nesustinite de probe, nu pot fi reținute ca motive temeinice care să conducă la justificarea refuzului de a accepta detașarea.

În ceea ce privește salarizarea apelantei-contestatoare, din înscrisurile depuse în apel rezultă că aceasta a fost salarizată în continuare de către Inspectoratul Școlar Județean Neamț, pentru postul de contabil șef, conform art. 47 Codul muncii (Decizia ISJ N. nr. 510/09.03.2018, Decizia ISJ N. nr. 215/11.02.2019, emisă în urma majorărilor salariale prevăzute de OCUT nr. 114/2018), având oricum calea solicitării diferențelor de drepturi

salariale conform codului muncii și a contractului de muncă încheiat cu angajatorul.

În ceea ce privește cererea accesorie de acordare a daunelor morale, Curtea reține că soluția primei instanțe este legală și temeinică, având în vedere soluția pronunțată și menținută cu privire la decizia de detașare, măsura dispusă de ISJ N. nu este nici abuzivă și nici ilicită, nu a fost desființată /anulată de instanța de judecată, și, chiar în atare situație, acordarea daunelor morale nu poate interveni automat, ci trebuie să își găsească un suport probator, potrivit art. 249 Cod pr. civilă.

4. Dreptul muncii și securității sociale. Efectuarea cercetării disciplinare în lipsa salariatului care nu a fost legal citat. Încălcare drept la apărare.

Dreptul muncii și securității sociale. Efectuarea cercetării disciplinare în lipsa salariatului care nu a fost legal citat. Încălcare drept la apărare.

Art. 251 Codul Muncii.

Cercetarea disciplinară presupune prezența salariatului în fața comisiei anume constituite pentru a avea posibilitatea să se apere, motiv pentru care între data emiterii convocării și data prezenței celui cercetat disciplinar trebuie să existe un termen rezonabil care să asigure respectarea acestuia drept.

*Curtea de Apel Bacău – Secția I Civilă
Decizia civilă nr. 481 din 14 iunie 2019*

Prin sentința civilă nr. 34 din 23.01.2019, pronunțată de T.N. în dosar nr. 2994/103/2016, s-a admis în parte acțiunea formulată de contestatorul Ț. V.B., în contradictoriu cu intimata SC” H.P.M.”SRL, și în consecință:

S-a anulat decizia nr. 7/06.09.2016 emisă de societatea intimată și s-a dispus reîncadrarea contestatorului pe postul deținut anterior concedierii.

A fost obligată intimata la plata unei despăgubiri egale cu salariile indexate, majorate și reactualizate și cu celelalte drepturi de care contestatorul ar fi beneficiat de la data concedierii și până la data reintegrării acestuia efective pe post, precum și la plata dobânzii legale aferente acestor drepturi, calculată de la data scadenței și până la achitarea efectivă a sumelor datorate.

A fost obligată intimata să plătească contestatorului c/val. sporului pentru 3 zile de sâmbătă și 5 zile de duminică, prestate în program de 8 ore/zi, în perioada mai – iunie 2016, (8 mai, 15 mai, 21 mai, 28 mai, 4 iunie, 12 iunie, 19 iunie și 26 iunie 2016), precum și la plata dobânzii legale aferente acestor drepturi, calculată de la data scadenței și până la achitarea efectivă a sumelor datorate.

A fost obligată intimata să plătească contestatorului cheltuieli de judecată în sumă de 1202 lei.

S-au respins capetele de cerere privind obligarea intimatei la plata c/val. sporului pentru munca suplimentară prestată în perioada 30.04.2016 – 26.08.2016 și plata c/val. sporului pentru zilele de sâmbătă și duminică prestate în lunile iulie – august 2016, ca nefondate.

Împotriva sentinței civile mai sus-menționate a formulat în termen legal apel, pârâțul S.C. H.P.M. S.R.L., apel scutit de plata taxei de timbru conform art. 270 Codul muncii.

În motivarea apelului s-au arătat, în esență, următoarele:

Convocarea pentru desfășurarea cercetării disciplinare a fost expediată la 02.09.2016, iar corespondența a fost ridicată de intimat la data de 05.09.2016 și nu mai înainte de această dată.

Intimatul-contestator nu a făcut dovada informării angajatorului despre starea de incapacitate de muncă la data desfacerii contractului de muncă.

Intimatul a lipsit de la serviciu, nu a informat nici colegii și nici superiorii cu privire la motivul absenței, în lipsa colaborării cu angajatorul s-a hotărât sancționarea conform art. 61 lit. a Codul muncii.

Angajatorul nu a acționat cu vinovăție la desfacerea contractului de muncă, întrucât nu cunoștea situația medicală a intimatului.

Certificatul medical depus la dosarul cauzei nu justifică lipsa de la serviciu din perioada 22 – 26.08.2016 și perioada 06.09.2016 – 23.09.2016.

Se solicită respingerea capătului de cerere vizând reîncadrarea intimatului pe postul deținut anterior.

Intimatul-contestator nu a formulat întâmpinare.

Analizând sentința civilă apelată, Curtea de Apel reține următoarele:

Prima instanță a apreciat judicios situația de fapt și de drept, în baza probatoriului eficient administrat din care rezultă că, prin convocarea înregistrată sub nr. 6/01.09.2016 (comunicată la data de 02.09.2016), intimatul-contestator a fost convocat la comisia de disciplină în data de 05.09.2016 orele 11 - 12, însă potrivit recipisei-confirmare de primire, plicul conținând convocarea a ajuns la destinatar (intimat) la data de 06.09.2016, după data la care a fost convocat în vederea efectuării cercetării disciplinare (fl. 36 - 38 dosar fond), iar decizia de desfacere a contractului de muncă a fost emisă la data de 06.09.2016 când intimatul-contestator se afla în concediu medical, potrivit Certificatului medical Seria CCMAI nr. 3607488/06.-09.2016.

Curtea reține că, cercetarea disciplinară presupune prezența salariatului în fața comisiei anume constituită, pentru a avea posibilitatea să se apere prezentând probele și motivațiile pe care le consideră necesare, motiv pentru care între data emiterii convocării și data prezenței celui cercetat disciplinar trebuie să existe un termen rezonabil care să asigure respectarea acestui drept.

Pe de altă parte, rațiunea pentru care legiuitorul, în art. 251 Codul muncii a înserat cerința notificării – scrise, a fost acela de a-i da posibilitatea salariatului să-și pregătească apărările și probele în cunoștință de cauză față de fapta care îi este imputată și care trebuie să-i fie comunicată. Sub acest aspect dreptul la apărare al salariatului a fost încălcat.

Nu în ultimul rând, Curtea reține că, în legislația muncii nu s-a stabilit nici un termen al convocării anterior datei stabilite pentru realizarea cercetării. Acest termen trebuie să fie unul rezonabil suficient pentru pregătirea apărării de către salariatul cercetat. El trebuie să aibă timpul necesar pentru a medita la aspectele menționate în convocator și să expună un punct de vedere coerent la întrebarea cu membrii comisiei de cercetare.

Or, convocarea a fost expediată la data de 02.09.2016 pentru termenul din 05.09.2016, iar corespondența ajunge la destinatar la data de 06.09.2016, termenul rezonabil pentru pregătirea apărării și pentru a da posibilitatea salariatului să se prezinte în fața comisiei a fost încălcat.

Curtea reține ca fiind nelegală și măsura concedierii salariatului pe durata incapacității sale de muncă, iar în cauza de față angajatorul a fost înștiințat cu privire la starea de incapacitate, Certificatul medical fiind emis pentru perioada 06.09.2016 – 23.09.2016, iar decizia de concediere a fost de asemenea emisă la data de 06.09.2016.

Față de cele mai sus reținute, Curtea în temeiul art. 480 Cod procedură civilă, a respins apelul potrivit dispozitivului prezentei.

5. Drept procesual civil. Revizuire. Caracterul de „înscris determinant” în sensul dispozițiilor art. 509 alin.1 pct.5 Cod procedură civilă.

Drept procesual civil. Revizuire. Caracterul de „înscris determinant” în sensul dispozițiilor art.509 alin.1 pct.5 Cod procedură civilă.

Art. 509 alin. 1 pct.5 Cod procedură civilă.

Simplul fapt că partea a descoperit ulterior pronunțării hotărârii anumite înscrisuri probatorii, fără a dovedi că o împrejurare mai presus de voința sa a împiedicat-o să le procure în timpul procesului, nu este de natură să justifice admiterea cererii de revizuire deoarece, în caz contrar, un proces definitiv câștigat ar putea fi supus revizuirii pe baza de acte și dovezi posterior confecționate, iar autoritatea de lucru judecat ar deveni iluzorie.

*Curtea de Apel Bacău – Secția I Civilă
Decizia civilă nr. 495 din 19 iunie 2019*

Prin decizia civilă nr. 1147/17.12.2018 pronunțată de Curtea de Apel Bacău în dosarul nr. 3289/110/2017 a fost admis apelul civil promovat de pârâta C.J.P. BC. împotriva sentinței nr. 485/16.05.2018 pronunțată de T. B. în dosarul nr. 3289/110/2017, în contradictoriu cu reclamantul N. V.

A fost schimbată în tot sentința apelată.

A fost respinsă acțiunea ca nefondată.

Împotriva deciziei civile din apel a formulat în termen cerere de revizuire reclamantul N. V., indicând că motivele vor fi depuse ulterior iar prin Decizia civilă nr. 249/10.04.2019 pronunțată de Curtea de Apel Bacău în dosar nr. 94/32/2019 s-a constatat nulitatea revizuirii pentru nemotivare în termen.

Împotriva acestei decizii nr. 249/10.04.2019, revizuentul N. V. a formulat cerere de revizuire prin care a solicitat admiterea acesteia.

În motivare a indicat în esență faptul că, sunt incidente prevederile art. 509 alin. 1 pct. 5 Cod procedură civilă întrucât motivele au fost depuse de el la data de 13.02.2019, cererea fiind una scrisă de mână.

Pe fondul cauzei a indicat că, instanța nu s-a pronunțat asupra dreptului convenit pentru încadrarea activității desfășurate în condiții deosebite. Instanța nu s-a pronunțat deloc asupra motivelor invocate la punctele a, b, c prezentate în dosarul nr. 3289/110/19.07.2017 și dosarul nr. 94/32/2019.

În drept, au fost invocate prevederile art. 509 alin. 1 pct. 5 Cod procedură civilă.

Analizând cererea de revizuire formulată, Curtea a reținut următoarele:

Cu titlu prealabil se reține faptul că, cererea de revizuire nu a fost întemeiată în drept pe prevederile art. 509 alin. pct. 5 Cod procedură civilă care stipulează faptul că, revizuirea unei hotărâri pronunțate asupra fondului sau care evocă fondul poate fi cerută dacă: 5. după darea hotărârii, s-au descoperit înscrisuri doveditoare, reținute de partea potrivnică sau care nu au putut fi înfățișate dintr-o împrejurare mai presus de voința părților;

Acest motiv tipic de revizuire se referă la descoperirea de înscrisuri doveditoare, deci când partea care a pierdut procesul dovedește existența unor înscrisuri care nu fost reținute de partea adversă sau care nu au putut fi prezentate dintr-o împrejurare mai presus de voința ei.

Statuând că se poate cere revizuirea pentru motivul mai sus arătat, legiuitorul s-a referit la acele înscrisuri care, nefiind cunoscute, nu au putut fi verificate de instanța care a judecat, fapt care a permis săvârșirea unei erori de fapt involuntare ce se impune a fi corectată și care este de natură să conducă la schimbarea soluției pronunțate.

În sensul textului legal enunțat, poate fi invocat ca act nou pentru revizuirea hotărârii numai un înscris care a existat la data când s-a pronunțat hotărârea a cărei revizuire se cere și

pe care partea nu l-a putut prezenta instanței pentru că a fost reținut de partea adversă ori nu au putut fi prezentate dintr-o împrejurare mai presus de voința părților (forță majoră) și care este apt să conducă, prin el însuși, la anularea deciziei atacate, întrucât confirmă o situație fundamental deosebită de aceea care a fost reținută de instanță ca determinantă în darea soluției.

Admisibilitatea cererii de revizuire este condiționată nu numai de descoperirea ulterior judecății a unor acte noi și de imposibilitatea înfățișării lor în instanță datorită unor împrejurări mai presus de voința părții, dar și de caracterul determinant al acestor înscrisuri. Pentru ca înscrisurile să fie „înscrisuri determinante” în sensul dispozițiilor art. 509 alin. 1 pct. 5 Cod procedură civilă este necesar ca ele, dacă ar fi fost cunoscute de instanță cu ocazia judecării pricinii, să fi putut duce la altă soluție decât cea pronunțată. În speță, simplul fapt că partea a descoperit ulterior pronunțării hotărârii anumite înscrisuri probatorii, fără a dovedi că o împrejurare mai presus de voința sa a împiedicat-o să le procure în timpul procesului, nu este de natură să justifice admiterea cererii de revizuire deoarece, în caz contrar, un proces definitiv câștigat ar putea fi supus revizuirii pe bază de acte și dovezi posterior confecționate, iar autoritatea de lucru judecat ar deveni iluzorie.

În primul rând se constată faptul că, în raport de caracterul hotărârii care este atacată (respectiv o hotărâre judecătorească care nu evocă fondul), reținând că nu a fost invocat nici unul din cazurile de revizuire prevăzute de art. 509 alin. 2 (care permit utilizarea acestei căi extraordinare de atac și în ipoteza hotărârilor care nu evocă fondul pentru motivele de revizuire prevăzute la alin. 1 pct. 3, pct. 4, pct. 7-9), calea revizuirii nu este deschisă contestatorului.

Mai mult, motivul invocate de acesta în susținerea revizuirii nu este nici fondat întrucât înscrisul determinat la care se referă textul de lege trebuie să fie unul cu caracter probator, cu relevanță asupra soluției ce se va da asupra fondului pricinii. De altfel, din analiza actelor dosarului, susținerile contestatorului referitor la depunerea unor motive pe data de 13.02.2019 nu se verifică în fapt.

Având în vedere aceste considerente, Curtea a respins cererea de revizuire ca nefondată.

6. Drept procesual civil. Termen de exercitare a apelului. Transmitere prin fax după ora la care activitatea încetează la instanțe. Tardivitate.

Drept procesual civil. Termen de exercitare a apelului. Transmitere prin fax după ora la care activitatea încetează la instanțe. Tardivitate.

Art.181 alin.1 Cod procedură civilă; art. 468 Cod procedură civilă; art. 215 Legea 62/2011; Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție 34/2017.

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art.182 cu art.183 Cod procedură civilă, actul de procedură transmis prin fax sau poștă electronică în ultima zi a termenului care se socotește pe zile, după ora la care activitatea încetează la instanțe, nu este socotit a fi depus în termen.

*Curtea de Apel Bacău – Secția I Civilă
Decizia civilă nr. 492 din 19 iunie 2019*

Prin sentința civilă nr. 1230/16.11.2018 pronunțată de Tr. Nț. în dosarul nr. 348/103/2018 s-au dispus următoarele :

A fost admisă contestația formulată în temeiul Legii nr. 165/2013 de contestatoarea F. R., cu domiciliul procedural ales la Cabinet de Avocat P. L. cu sediul în Bd. U. nr. 61, bl. F 3, sc. 2, et. 6-7, ap. 602, sector 3, astfel cum a fost precizată, în contradictoriu cu intimatul P. M.P.N.

A fost anulată în parte dispoziția nr. 2435/21.12.2017 emisă de intimat în soluționarea notificării nr. 144/2001 depusă de B. P., decedat ulterior, notificarea fiind continuată de contestatoarea F. R. și, în consecință, și s-a completat art. 2 al dispoziției contestate cu următoarele mențiuni:

- terenul în suprafață de 870 mp acordat în compensare contestatoarei este situat în mun. P. N. tarla B., sola 353, parcela 7;

A fost obligat intimatul să acorde în compensare contestatoarei, tot pentru imobilul teren în suprafață de 290 mp situat pe str. C. V. nr. 257, P.N., imposibil de restituit în natură, pe lângă cei 870 mp menționați la art. 2 al dispoziției contestate, și suprafața de 1160 mp teren situat în mun. P. N. tarla B., j. N., identificată pe schița anexă a raportului de expertiză topografică efectuat de expert J. P. pentru termenul din data de 7.09.2018 (fila 130 dosar), care face parte integrantă din prezenta, cu notarea: 5-6-3-2-5, culoare roșie, învecinată cu:

- la N – teren la dispoziția Comisiei de aplicare a Legii 10/2001;

- la E – teren la dispoziția Comisiei de aplicare a Legii 10/2001;

- la S – M. P.

- la V – suprafața de 870 mp teren propusă pentru compensare aceleiași contestatoare.

A fost completat art. 5 al dispoziției contestate în sensul că măsurile compensatorii acordate în condițiile Legii nr. 165/2013 pentru imobilul construcție notificat compus din casă pentru locuit cu magazin, beci și șură vizează compensarea prin puncte, procedură prevăzută de cap. III din Legea nr. 165/2013.

După efectuarea controlului de legalitate de către Prefect a fost obligat intimatul a înainta dispoziția, împreună cu toată documentația prevăzută de art. 21 din Legea nr. 165/2013, către Secretariatului C. N. pentru C. I., în vederea emiterii deciziei de compensare a imobilelor imposibil de restituit în natură.

S-au menținut celelalte prevederi ale dispoziției nr. 2435/21.12.2017 emisă de intimat.

Împotriva sentinței, motivat și legal scutit de plata taxelor judiciare a promovat apelul pârâtul primarul M. P.N.

La primul termen, cel din 20.05.2019 în verificarea regularității investirii, Curtea, având în vedere că dovada de comunicare poartă data de 17.12.2018, iar data înregistrării apelului la Curtea de apel este data de 18.01.2019 prin fax trimis la ora 16.40, conform dispozițiilor art.215 din Legea nr. 62/2011, dar și față de Decizia nr. 34/2017 a ÎCCJ pronunțată în dezlegarea unei probleme de drept s-a pus în discuție nepromovarea în cele 10 zile legale a apelului.

Pentru termenul acordat doar apelanta a înaintat concluzii de respingere a excepției.

Examinând excepția în raport de actele dosarului și de dispozițiile art. art. 215 Legea 62/2011, art. 468 și 181 alin.1 pct. 2 Noul Cod de procedură civilă, Curtea constată caracterul său întemeiat justificat de considerentele ce se vor dezvolta:

- Art. 468 Noul Cod de procedură civilă prevede că „*Termenul de apel este de 30 de zile de la comunicarea hotărârii, dacă legea nu dispune altfel*”- adică legea specială, Cod procedură civilă, fiind norma generală.

- Art. 215 Legea 62/2011, cu modificări - ce constituie legea specială în materia conflictelor individuale de muncă - prevede că „*Termenul de apel este de 10 zile de la data comunicării hotărârii*”.

- comunicarea sentinței apelate s-a efectuat, conform dovezii din d. fond, la 18.01.2016;

- potrivit art. 181 alin.(1) pct.1 Noul Cod de procedură civilă „*Termenele, în afară de cazul în care legea dispune altfel, se calculează după cum urmează: 2. când termenul se socotește pe zile, nu intră în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua când*

acesta se împlinește”; Prin urmare, termenul de 10 zile pentru apel a început să curgă la 17.12.2018 și s-a împlinit la 18.01.2019 (inclusiv).

Ora de înregistrare la instanță a faxului privind apelul primarului M.P.N. este 16.40.

Decizia nr. 34/2017 a Î. C. C. J. pronunțată în dezlegarea unei probleme de drept , în interpretarea art. 183 184 Cod procedură civilă **În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 182 și art. 183 din Codul de procedură civilă, actul de procedură transmis prin fax sau poștă electronică, în ultima zi a termenului care se socotește pe zile, după ora la care activitatea încetează la instanță, nu este socotit a fi depus în termen.**

Cum apelanta nu a invocat și nici dovedit o altă dată de promovare a apelului ori o împiedicare obiectivă a exercitării acestui drept (conf. art. 186 Cod de procedură civilă) urmează ca excepția tardivității a fi admisă, iar apelul respins ca tardiv formulat.

7. Dreptul muncii și securității sociale. Încetarea contractului de muncă din „inițiativa angajatului”. Nedatorare a cheltuielilor privind cursurile de perfecționare profesională.

Dreptul muncii și securității sociale. Încetarea contractului de muncă din „inițiativa angajatului”. Nedatorare a cheltuielilor privind cursurile de perfecționare profesională.

Art. 55 lit. b Codul Muncii

Salariatul nu datorează cheltuielile privind cursurile de perfecționare profesională deoarece contractul individual de muncă a încetat ca urmare a acordului părților corespunzător dispozițiilor art. 55 lit. b Codul Muncii și nu din inițiativa doar a salariatului, chiar dacă a solicitat încetarea contractului individual de muncă și angajatorul a fost de acord cu cererea sa.

*Curtea de Apel Bacău – Secția I Civilă
Decizia civilă nr. 501 din 24 iunie 2019*

Prin sentința civilă nr. 17/16.01.2019 pronunțată de Tribunalul Bacău în dosarul nr. 7913/118/2017 s-a respins acțiunea privind pe reclamanta T.W. SRL în contradictoriu cu pârâțul D.M.M. ca nefondată. A fost obligată reclamanta să plătească pârâțului suma de 1200 lei cu titlu de cheltuieli judecată - onorar avocat.

Împotriva acestei hotărâri a declarat apel reclamanta, apelul fiind declarat în termen, motivat și scutit de plata taxei de timbru conform art. 270 Codul muncii.

A apreciat apelanta că hotărârea instanței de fond este nelegală și netemeinică sub aspectul interpretării juridice a sintagmei „din inițiativa angajatului”.

Consideră apelanta că din punctul său de vedere în speță suntem în prezența unei încetări a contractului individual de muncă din inițiativa angajatului, întrucât acesta este cel care a inițiat procedura și care și-a manifestat intenția de a încheia relațiile contractuale. Sintagma – la inițiativa angajatului - are un sens mai larg și cuprinde pe lângă demisie și alte modalități de încetare. Singura condiție impusă de legiuitor este cea ca angajatul să fie cel care dorește acest lucru și nu angajatorul, pentru a proteja angajatul, iar acesta trebuie să facă demersurile necesare în vederea încetării raportului de muncă.

A invocat apelanta prevederile dispozițiilor art.1 lit. d din declarația dată de intimat și solicită obligarea intimatului la restituirea sumelor reprezentând contravaloarea cursurilor de perfecționare profesională și obligarea intimatului la plata dobânzii legale calculate de la data punerii în întârziere a debitorului și până la momentul restituirii efective.

Intimatul a formulat întâmpinare prin care a solicitat în esență, respingerea apelului întrucât instanța de fond a apreciat în mod temeinic situația și probatoriul administrat și având

în vedere modul în care a încetat raportul de muncă, prin acordul părților, iar nu la inițiativa sa. Acesta face și o serie de aprecieri asupra sumelor solicitate.

Examinând cauza în raport de motivele invocate și de dispozițiile art. 480 NCPC instanța a reținut următoarele:

Intimatul-pârât a fost angajatul apelantei-reclamante conform contractului individual de muncă nr.5/20.06.2013 și prin decizia nr. 228/21.10.2017 contractul individual de muncă al acestuia a încetat în temeiul art. 55 lit. b Codul muncii ca urmare a acordului părților.

La data de 21.06.2013 intimatul-pârât a semnat o declarație prin care s-a obligat să participe la solicitarea angajatului, la cursuri și seminarii de formare profesională și să folosească informațiile și cunoștințele asimilate în activitatea desfășurată în folosul societății.

În cuprinsul declarației sus-menționate, la punctul „d” se prevede că „în situația în care se va desface contractul de muncă la inițiativa mea sau din cauze imputabile mie în termen de 2 ani de la absolvirea sau terminarea formei de perfecționare profesională mă oblig să restitui sumele suportate de angajator cu privire la participarea la diferite forme de perfecționare profesională”.

Punctul „e” din declarația sus-menționată prevede că „în situația în care mi se va desface contractul de muncă prin acordul părților, prin act separat părțile (salariatul și angajatorul) vor cade de acord asupra cheltuielilor privind formarea profesională”.

Intimatul a participat pe perioada derulării raporturilor de muncă la mai multe cursuri de perfecționare pentru care apelanta-reclamantă a susținut că a achitat suma de 4243 lei și 1019 euro.

Apelanta a criticat hotărârea instanței de fond sub aspectul modului de interpretare a noțiunii de „inițiativă a salariatului”, critică ce nu putea fi reținută deoarece contractul individual de muncă al intimatului a încetat urmare a acordului părților corespunzător dispoziției art. 55 lit. b Codul Muncii, așa cum rezultă din decizia 228/21.10.2017 și nu din inițiativa doar a salariatului, chiar dacă salariatul a solicitat încetarea contractului individual de muncă și angajatorul a fost de acord cu cererea acestuia dispunând încetarea contractului individual de muncă.

În situația dată, conform celor menționate în declarația dată de salariat cu referire la punctul „e”, angajatorul putea să încheie act separat prin care părțile urmau să cadă de acord asupra cheltuielilor privind formarea profesională.

Deci chiar angajatorul în formularul intitulat „declarație” pe care l-a semnat salariatul, a prevăzut situația cheltuielilor de perfecționare profesională în situația desfacerii contractului de muncă prin acordul părților.

Astfel, s-a reținut că deoarece contractul de muncă al intimatului a încetat prin acordul părților, intimatul nu datorează cheltuielile cu cursurile de perfecționare profesională atât timp cât nu s-a încheiat un act separat cu privire la aceste cheltuieli și cât timp contractul individual de muncă al intimatului nu a fost desfăcut din inițiativa sau din cauze imputabile acestuia.

Prezenta instanță de apel a apreciat că inițiativa unei părți vizează doar voința unilaterală a uneia din părți și nu acordul de voință al părților.

În considerarea celor reținute anterior Curtea de Apel în baza art. 480 NCPC a respins apelul ca nefondat.

SECȚIA A II-A CIVILĂ, DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

1. Aviz de branșare/racordare emis de operatorul serviciului de alimentare cu apă și canalizare. Natură juridică. Dreptul de acces la serviciul de alimentare cu apă. Soluții tehnice adoptate în cadrul proiectului pentru branșarea la rețeaua de alimentare cu apă. Limitele controlului instanței.

Drept administrativ.

Art. 2 lit. g), h), i), l), m), n), s.), t), ț) și x), lit. 7 lit. h), art. 28 alin. (4), art. 29, art. 30 alin. (1), art. 31 alin. (1) din Legea nr. 241/2006; art. 36 alin. (1), art. 42 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Legea nr. 51/2006; anexa 1 la Ordinul nr. 88/2007 emis de ANRSPGC; pct. III.4 din anexa la Legea nr. 213/1998.

Așadar, în exercitarea competențelor stabilite prin lege, D acționează în calitate de subiect de drept investit cu prerogative de putere publică, ipoteză în care se asimilarea sa cu o autoritate publică a fost făcută, în mod corect, de către tribunal. Contrar susținerilor recurente D., efectele avizului de branșare sunt cele preconizate de art. 3 lit. m) și art. 28 alin. (4) din Legea nr. 241/2006, executarea branșamentului fiind de neconceput (din punct de vedere legal) în lipsa acestui aviz, ca și încheierea ulterioară a contractului de furnizare; practic, însuși accesul utilizatorilor la serviciul de alimentare cu apă este condiționat de emiterea avizului de branșare.

*Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal
Decizia civilă nr. 273 din 04 aprilie 2019*

Asupra recursurilor în materia contenciosului administrativ de față constată următoarele:

Hotărârea pronunțată de tribunal în primă instanță

Prin sentința civilă nr. 640/C din 11 iunie 2018, Tribunalul Neamț a admis, în parte, acțiunea formulată de reclamantii A, B și C în contradictoriu cu pârâții Compania Județeană D Piatra Neamț, E și F, hotărând după cum urmează:

- a anulat avizul nr. 17135 din 10 iunie 2016 și avizul nr. 17136 din 10 iunie 2016 emise de pârâțul Compania Județeană D;

- a obligat pârâta Compania Județeană D să avizeze lucrările de branșare/racordare a pârâților E și F doar în condițiile refacerii extinderii de la rețeaua principală cu o nouă conductă oțel zincat de cel puțin 1 și 1/4' sau 40 mm PEHD sau realizarea unei extinderi separate pentru branșarea pârâților;

- a obligat pârâții să desființeze branșamentul actual, efectuat în baza avizelor nr. 17135 din 10 iunie 2016 și nr. 17136 din 10 iunie 2016, de la extinderea existentă realizată conform autorizației 219 din 21.09.1972;

- a respins, ca rămasă, fără obiect cererea privind sistarea lucrărilor de racordare;

- a obligat pârâta Compania Județeană să achite reclamanților suma de 2210 lei, cheltuieli de judecată.

Cu soluționarea cererii de chemare în judecată a fost investită, mai întâi, Judecătoria

Piatra Neamț care, prin sentința civilă nr. 3761 din 19 septembrie 2017 – apreciind că nu sunt incidente prevederile art. 94 alin. (1) lit. k) din Codul de procedură civilă în condițiile în care cererea principală, având ca obiect anularea autorizațiilor și avizelor emise de către Compania Județeană D în favoarea pârâților E și F pentru realizarea racordului de apă este neevaluabilă în bani – și-a declinat competența de soluționare a cauzei în favoarea Tribunalul Neamț – Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

Astfel investit, Tribunalul Neamț a considerat că este competent să soluționeze cauza, însă nu pentru motivele indicate de judecătore, ci pentru rațiunile ce decurg din textul art. 1 coroborat art. 2 lit. b) din Legea nr. 554/2004.

Pentru a pronunța, pe fondul cauzei, hotărârea, tribunalul a reținut următoarele:

În anul 1972, în baza autorizației numărul 219 din 21 septembrie 1972, autorul reclamanților, G, a bransat imobilul situat în Piatra Neamț, strada Cetatea Neamțului nr. 23 la conducta de apă potabilă, efectuarea bransamentului fiind realizată cu o conductă cu diametrul de 3/4 zoll. Inițial, la această adresă exista un singur imobil-construcție însă, până în prezent a mai fost edificat un imobil, tot cu destinația de locuință, în cele două imobile locuind reclamanții.

În vecinătatea imobilelor deținute de reclamanți se află imobilele numărul 21 și 21 A, strada Cetatea Neamțului, proprietatea pârâților E și F. Aceștia au solicitat la data de 02 iunie 2016 un aviz pentru bransare la rețeaua de apă potabilă a imobilelor menționate la cele două adrese; prin urmare, la data de 10 iunie 2016 au fost admise avizele definitive numărul 17135 și 17136 pentru cele două locuri de consum strada Cetatea Neamțului nr 21 respectiv 21A.

La data de 7 iulie 2016, reclamanții au sesizat pârâta D în vederea sistării lucrărilor de bransare, sesizare care a fost respinsă de pârât prin adresa numărul 35410 din 22 noiembrie 2016. Acest demers al reclamanților este asimilabil cu procedura prealabilă prevăzută de art. 7 din Legea nr. 554/2004 împotriva emiterii avizului definitiv, aviz cu valoare de act administrativ, în condițiile în care compania pârâtă prestează un serviciu public, în regim de putere publică și în consecință actele unilaterale emise la solicitarea cetățenilor au valoare de act administrativ.

În privința legalității acestui act instanța nu a identificat cauze de nelegalitate sau alte motive care ar putea lipsi de eficiență actul administrativ.

În ceea ce privește analiza avizului în raport de motivele invocate de reclamanții prin acțiune - și anume faptul că aprobarea racordării celor doi pârâți la rețeaua de apă potabilă prin bransarea la extinderea de rețea deja efectuată în anul 1972 le lezează interesele - pârâții justifică o pretinsă încălcare a drepturilor lor, încălcare care nu intră în câmpul de manifestare al oportunității actului administrativ caracter exclus a fi analizat de instanța de judecată.

Pentru a clarifica susținerea reclamanților potrivit căreia efectuarea bransamentului pârâților la extinderea de rețea efectuată în anul 1972 determină insuficiența debitului de apă, s-a dispus efectuarea unei expertize tehnice, specialitatea instalației pentru construcții. Din concluziile raportului de expertiză a rezultat că racordul actual nu este apt să satisfacă necesarul de volum, debit și presiune a cinci imobile cu destinația de locuință iar pentru a fi satisfăcută această cerință este necesar ca extinderea actuală să fie efectuată cu o țevă având diametrul de 40 mm respectiv 1+ 1/4 zoll. Ori în prezent conducta are diametrul de doar 3/ 4 zoll respectiv 25mm.

Prin aceste concluzii se opinează în sensul că avizele definitive de bransament emise de pârâta A. S. afectează drepturile contractuale ale reclamanților cărora li se garantat furnizarea apei potabile având un debit și o presiune adecvată.

Nu poate fi reținut argumentul pârâtei D în sensul că situația ar fi fost cauzată de reclamanți care au procedat la bransarea la aceeași rețea a altui imobil construit ulterior fără a avea aviz și că furnizorul la emiteria avizului pârâților a avut în vedere existența unei singure gospodării bransată în prealabil. În realitate, așa cum rezultă din considerentele expertizei,

chiar dacă la extinderea existentă ar fi fost branșată o singură gospodărie, diametrul existent de 25 de mm, tot nu ar fi fost apt să asigure un debit adecvat tuturor, după branșarea pâraților.

Sunt întrunite dispozițiile art. din Legea nr. 554/ 2004, așa încât se impune anularea avizelor definitive de branșare. Solicitarea de sistare a lucrărilor de racordare aceasta a rămas fără obiect în condițiile în care până la momentul intrării cauzei pe rol aceste lucrări au fost deja efectuate.

Cererile de recurs

Împotriva hotărârii tribunalului, în termenul prevăzut de art. 20 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, au formulat recurs atât pârâta Compania Județeană D, cât și pârâții E și F.

I. Recursul formulat de pârâta Compania Județeană D (în continuare, D) se sprijină pe motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă. În dezvoltarea acestui motiv de casare, recurenta a susținut următoarele:

În cauză nu sunt aplicabile dispozițiile Legii nr. 554/2004 reținute de tribunal întrucât avizul de branșare nu este act administrativ. Conform prevederilor Legii nr. 241/2006, ci este actul emis de operator prin care se stabilesc condițiile tehnice cu privire la proiectarea, amplasarea și execuția branșamentelor de apă, precum și punctul de delimitare dintre rețelele publice și instalațiile de utilare interioare. Același cadru legal definește și branșamentul de apă.

Practic, aceste avize nu sunt generatoare de drepturi și obligații întrucât, în conformitate cu art. 31 alin. (1) din Legea nr. 241/2006, furnizarea serviciului de alimentare cu apă se realizează numai pe baza unui contract de furnizare. Prin urmare, raporturile juridice dintre operator și utilizator, drepturile și obligațiile sunt detaliate de contractul de furnizare, dar și Regulamentul serviciului de alimentare cu apă și canalizare.

Dacă nu sunt îndeplinite toate condițiile tehnice solicitate de operator, avizate de acesta printr-un proces-verbal de constatare, nu se încheie contractul de furnizare, avizul în sine nefiind un raport juridice care dă naștere la drepturi și obligații sinalagmatice.

Prin hotărârea recurată sunt încălcate drepturi și principii prevăzute în Legea nr. 241/2006 – de reținut fiind dispozițiile art. 7 – și se aduce o atingere drepturilor celorlalți utilizatori motivat de faptul că utilizatorii pârâți nu ar mai beneficia de serviciul public de alimentare cu apă.

În legătură cu lipsa de relevanță a faptului branșării, de către reclamant, și a unui alt imobil în căminul de branșament – reținută de tribunal – sunt de făcut următoarele precizări: conform avizului nr. 10475 din 1 august 2013 eliberat reclamantului B:

- condițiile tehnice de presiune sunt garantate de companie respectând solicitările utilizatorului, la pct. 8 fiind menționate un număr de 2 persoane pentru gradul 2 de confort, gradul de confort fiind apreciat în funcție de câteva criterii; practic, pentru asigurarea gradului de confort 2 utilizatorul are în folosință 2 lavoare, 1 WC, 1 spălător și un duș. Prin urmare, compania a garantat parametrii doar conform solicitării utilizatorului, cerință care a fost îndeplinită;

- însă, la adresa reclamantilor s-au construit ulterior și alte anexe unde locuiesc mai multe persoane decât cele declarate în solicitarea de branșare, conform adresei nr. 20611 din 6 iulie 2016 în care A a menționat un număr de 7 persoane;

- conform art. 8.13 din contractul de furnizare/prestare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare 1360126302399 din 6 august 2013, utilizatorul are obligația de a nu modifica instalațiile interioare fără acordul operatorului, fapt arătat și în raportul de expertiză;

- în legătură cu susținerea că faptul că extinderea ar aparține celui care deține autorizația de construire nr. 219/1972 sunt de reținut dispozițiile art. 3 lit. i) din Legea nr. 241/2006.

Cu privire la starea de fapt sunt de menționat următoarele:

În urma cererilor depuse de pârâți pentru emiterea avizelor de branșare, au fost întocmite două proiecte de către S.C. F.E. S.R.L. prin care s-a prevăzut soluția tehnică de branșare. Fiind îndeplinite toate cerințele au fost emise cele două avize, astfel că au fost

demarate lucrările pentru construirea celor două brânșamente.

Ca urmare a solicitării nr. 20611 din 6 iulie 2016 a reclamantei A, compania, prin adresele nr. 20691 și nr. 20692 din 6 iulie 2016, a sistat lucrările de realizare a brânșamentelor.

În urma audienței din 7 iulie 2016 s-a dispus realizarea condițiilor tehnice stabilite prin avizele nr. 17235 și nr. 17136 din 10 iunie 2016 întrucât reclamanta nu este proprietara brânșamentului conform Legii nr. 241/2006, iar proiectele tehnice aferente celor două brânșamente noi sunt conforme.

Proiectul a fost verificat de departamentul tehnic în perioada 10 iunie – 20 noiembrie 2011, iar utilizatorul B a fost înștiințat, în conformitate cu avizul nr. 20475 din 1 august 2013, că la punctul de consum sunt declarate de le însuși un număr de 2 persoane și gradul de confort 2.

Prin adresele nr. 25409 și 35408, pârâții au fost înștiințați că pot face demersurile pentru construirea brânșamentelor în conformitate cu soluția tehnică identificată inițial, lucrările fiind finalizate la data de 29 decembrie 2016, sens în care au fost încheiate procesele-verbale de predare către pârâți, aceștia semnând contractele de furnizare/prestare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare.

II. Prin recursul formulat, pârâții E și F au solicitat, în principal, casarea hotărârii și trimiterea cauei spre rejudecare, iar în subsidiar, rejudecarea în fond a litigiului și respingerea în tot a acțiunii.

În motivarea recursului, recurenții au susținut următoarele:

În mod greșit Judecătoria Piatra Neamț și-a declinat competența pentru tot dosarul; ar fi trebuit să disjunga capete de cerere, să analizeze și să pună în discuția părților, pentru fiecare în parte, competența materială.

În mod nelegal, tribunalul a recalificat temeiul juridic al acțiunii, cantonându-l în prevederile Legii nr. 554/2004, fără a pune în discuția părților acest aspect, încălcându-li-se astfel dreptul la apărare și la un proces echitabil.

În condițiile în care se apreciază că acțiunea se întemeiază, în întregul său, pe dispozițiile Legii nr. 554/2004, aceasta trebuie respinsă ca inadmisibilă pentru neîndeplinirea procedurii prealabile prevăzute de art. 7 din Legea nr. 554/2004 întrucât nu pot fi acord cu asimilarea forțată de către tribunal a sesizării reclamanților din 7 iulie 2016 adresată companiei pârâte ca fiind dovada acestei proceduri. De altfel, această sesizare a fost făcută doar de către unul dintre reclamanți.

Lucrările de brânșare a imobilelor 21 și 21A au fost executate în baza unor proiecte și a unor documentații tehnice întocmite de specialiști, iar pentru obținerea avizelor au abținut toate aprobările și acordurile necesare.

În anul 1972 când s-a realizat brânșarea imobilelor de la numerele 23 (proprietatea autorului reclamanților) și 21 (proprietatea autorului pârâților), autorii părților au achitat în mod egal cheltuielile aferente lucrării, dar autorizația a fost emisă pe numele lui G deoarece era proprietarul imobilului pe care s-a realizat căminul. După decesul autorilor lor, părților au avut numeroase conflicte și litigii legate de hotare, gard etc.

Expertiza tehnică, probă de referință pentru instanța de fond, este incorectă întrucât, pe de o parte, expertul nu a consemnat toate puncte de consum de apă existente în locuința reclamanților, ci a adăugat mai multe puncte de consum, incert montate pe viitor, dacă pe proprietatea reclamanților se vor construi imobile, consemnându-se, de altfel, „4 gospodării existente, respectiv cele 5 viitoare”. Pe de altă parte, expertul a oferit o soluție teoretică și nu practică, adică conform normativelor tehnice, nu bazată pe constatarea situației de fapt.

Față de dreptul lor legal de a beneficia de un serviciu public, hotărârea tribunalului este abuzivă. În cazul în care reclamanții ar suferi, într-adevăr, un prejudiciu, demersul legal ar fi fost altul decât cel din prezentul dosar.

Tribunalul a dispus, ca o alternativă la „refacerea extinderi la rețeaua principală cu o nouă conductă oțel zincat”, realizarea unei extinderi separate pentru brânșarea lor, a pârâților.

Or, o astfel de soluție nici măcar nu a fost pusă în discuție cu ocazia efectuării expertizei. Este discutabilă posibilitatea de a se pune în executare o hotărâre cu o astfel de soluție, dată de o instanță care nu cunoaște dacă este posibilă din punct de vedere tehnic și practic realizarea unei noi lucrări, fără a se cunoaște dacă solul sau rețeaua de conducte permit realizarea efectivă a lucrării propuse de instanță.

Întâmpinarea la cererea de recurs

Prin întâmpinare, intimații-reclamanți au solicitat respingerea celor două recursuri pentru următoarele considerente:

În mod corect, Tribunalul Neamț a apreciat că este competent material să soluționeze cauza. La prima zi de înfățișare după declinarea cauzei, tribunalul a pus în discuție competența, iar pârâții nu au invocat necompetența materială. Pe de altă part, niciunul dintre pârâți nu a recurat încheierea prin care tribunalul s-a considerat competent.

În mod corect, tribunalul a considerat că cererea sa de revocare a actelor emise de companie are caracterul unei proceduri prealabile în sensul art. 7 din Legea nr. 554/2004. Compania pârâtă încearcă să creeze confuzie între actele pe care le-au contestat și contractul de furnizare, omițând că avizele și autorizațiile a căror anulare au solicitat-o sunt acte administrative asimilate, fiindu-le aplicabilă Legea nr. 554/2004.

În privința dezlegării date pricinii, soluția se întemeiază în totalitate pe probatoriul administrat în cauză. Susținerile privind prejudiciul adus ca urmare a permisiunii de racordare a pârâților persoane fizice la conducta de apă, ceea ce a diminuat considerabil debitul de apă, au fost confirmate de expertiza tehnică. Coroborând constatările expertului cu conținutul contractului de furnizare și cu cele rezultate din documentația depusă de pârâtul E, rezultă că pârâta companie nu și-a îndeplinit obligațiile contractuale de a furniza apa ca un anumit debit și presiune și că, în viitor, această obligație nu poate fi îndeplinită până nu este pusă în practică soluția propusă de expert. Este confirmată și culpa celorlalți pârâți care au cunoscut că anterior formulării cererilor de branșare conducta nu este dimensionată pentru a face față necesităților a 4 sau 5 familii.

Analiza motivelor de casare

Motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 3 din Codul de procedură civilă.

Având în vedere că, potrivit art. 497 din Codul de procedură civilă – aplicabil în temeiul art. 498 alin. (2) teza finală din Codul de procedură civilă coroborat cu art. 28 alin. (1) din Legea nr. 554/2004 –, în cazul casării pentru lipsă de competență, cauza se trimite instanței competente, se impune a fi mai întâi examinat motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 3 din Codul de procedură civilă evocat prin recursul pârâților F și E.

Cu soluționarea cererii lor de chemare în judecată, reclamanții au investit Judecătoria Piatra Neamț, instanță care, considerându-se necompetentă, și-a declinat, prin sentința civilă nr. 3761 din 19 septembrie 2017, competența în favoarea Tribunalul Neamț – Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, dar nu ca instanță care judecă litigiile în materia contenciosului administrativ și fiscal, ci în considerarea plenitudinii de jurisdicție a tribunalului consacrată de art. 95 pct. 1 din Codul de procedură civilă și a faptului că obiectul cererii nu se regăsește printre cele limitativ enumerate de art. 94 din Codul de procedură civilă.

Contrar susținerilor intimaților-reclamanți (din întâmpinarea la cererea de recurs) și celor reținute de Tribunalul Neamț în încheierea din 27 noiembrie 2017 (al doilea termen de judecată), la primul termen de judecată la Tribunalul Neamț, 13 noiembrie 2017 – termen la care părțile au fost legat citate, iar prezenți au fost reclamanta C, pârâtul E, precum și avocatul care-l reprezenta pe acesta din urmă și pe pârâta F –, această instanță nici nu a pus în discuție și nici nu s-a pronunțat, în conformitate cu art. 131 din Codul de procedură civilă, asupra competenței sale generale, materiale ori teritoriale potrivit dispozițiilor menționate, ci a pus în discuție și s-a pronunțat asupra probelor; necesitatea efectuării expertizei a fost pusă în discuție de către tribunal, această probă fiind admisă, iar proba testimonială propusă de reclamanți a fost respinsă ca inadmisibilă.

În încheierea din 27 noiembrie 2017 s-a consemnat că instanța „[...] la termenul anterior, s-a declarat competentă teritorial nu pentru motivele avute în vedere de Judecătoria Piatra Neamț, ci pentru faptul că s-a contestat un aviz emis de o companie cu statut de utilitate publică, asimilat autorității.”

Pe de o parte, pentru a putea fi primit motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 3 din Codul de procedură civilă este necesar ca necompetența instanței să fi fost invocată în condițiile legii; potrivit textului, casarea se poate cere „când hotărârea a fost dată cu încălcarea competenței de ordine publică a altei instanțe, în condițiile legii”. Potrivit art. 130 alin. (2) din Codul de procedură civilă (în forma în vigoare la data introducerii acțiunii), „Necompetența materială și teritorială de ordine publică trebuie invocată de părți ori de judecător la primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate în fața primei instanțe.” Or, în cauză, niciuna dintre părți nu a invocat necompetența materială a tribunalului, nici la primul termen de judecată și nici la cel de-al doilea termen de judecată când tribunalul a arătat motivul, diferit de cel care a stat la baza hotărârii de declinare, pentru care se consideră competent material. Pe de altă parte, astfel cum au susținut și intimații-reclamantii prin întâmpinarea la cererea de recurs, împotriva acestei încheieri nu s-a formulat recurs.

Prin urmare, motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 3 din Codul de procedură civilă este nefondat.

Motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 5 din Codul de procedură civilă.

Acest motiv de casare nu a fost identificat expres de către recurenții-pârâți F și E, însă încălcarea dreptului la apărare și la un proces echitabil, precum și inadmisibilitatea acțiunii pentru neîndeplinirea procedurii prealabile sunt critici care pot fi subsumate acestui motiv de casare.

Critica privind încălcarea dreptului la apărare și la un proces echitabil pleacă de la premisa, greșită, că tribunalul „în mod surprinzător [...] abia în motivarea hotărârii [...] a recalificat temeiul juridic al acțiunii, cantonându-l în prevederile Legii nr. 554/2004”. Așa cum deja s-a reținut, considerentele pentru care tribunalul s-a considerat competent ca instanță de contencios administrativ au fost menționate în încheierea din 27 noiembrie 2018 și apoi, reformulate în hotărârea recurată, dar cu păstrarea esenței argumentării. Pârâții F și E au fost reprezentați prin avocat, avocat care a fost prezent la dezbaterile care au avut loc la termenul din 27 noiembrie alături de una dintre părțile pe care o reprezenta, E; prin urmare, chiar dacă tribunalul nu pus în discuție, în mod expres, competența sa, nimic nu i-a împiedicat pe pârâți să prezinte propriile observații cu privire la competență.

Nulitatea nu poate fi reținută nici în privința procedurii prealabile având în vedere sancțiunea decăderii prevăzută de art. 193 alin. (2) din Codul de procedură civilă; potrivit textului, „Neîndeplinirea procedurii prealabile nu poate fi invocată decât de către pârât, prin întâmpinare, sub sancțiunea decăderii.” Chiar admitând că, chemați fiind în judecată în fața instanței civile, pârâților nu li se putea pretinde ca, prin întâmpinarea la cererea de chemare în judecată, să fi invocat excepția lipsei procedurii prealabile reglementată de Legea nr. 554/2004, după ce tribunalul s-a considerat competent „[...] pentru faptul că s-a contestat un aviz emis de o companie cu statut de utilitate publică, asimilat autorității”, pârâții trebuiau să invoce excepția inadmisibilității. Pe de altă parte, această instanță consideră că sesizarea formulată de intimata-reclamantă A și înregistrată la D sub nr. 20611 din 6 iulie 2016 a fost valorizată de către tribunal, în mod corect, ca fiind procedură prealabilă; într-o primă etapă de analiză, această sesizare a fost urmată de dispunerea de către pârâta D a sistării lucrărilor de realizare de către pârâții F și E a bransamentelor la rețeaua publică de apă potabilă; ulterior, ca urmare a reanalizării condițiilor tehnice de realizare a bransamentelor, D a comunicat că își menține punctele de vedere formulate prin cele două avize definitive.

Motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă.

Acest motiv de casare a fost invocat prin ambele cereri de recurs, analiza lui urmând a fi făcută, în funcție de criticile concrete aduse hotărârii recurate, fie în mod distinct, fie cumulat.

› Prin prisma acestui motiv de casare se impune a fi analizată, mai întâi, natura avizelor definitive pentru branșarea/racordarea la rețelele publice de alimentare cu apă și canalizare având în vedere critica formulată de recurenta-pârâtă D în această privință.

Susținerea recurente-pârâte D că acest aviz nu este un act administrativ se întemeiază pe dispozițiile art. 3 lit. m) și art. 31 alin. (1) din Legea nr. 241/2006 (doar dispozițiile art. 31 fiind expres indicate).

Art. 3 lit. m) din Legea nr. 241/2006 definește avizul de branșare/racordare ca fiind „documentul scris, emis de operatorul serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, prin care se stabilesc condițiile tehnice cu privire la proiectarea, amplasarea și execuția branșamentelor de apă, respectiv a racordurilor de canalizare și prin care se stabilește punctul de delimitare dintre rețelele publice și instalațiile de utilizare”. Aceeași definiție a fost preluată și în art. 2 pct. 2.9. din Regulamentul-cadru al serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Ordinul nr. 88/2007 emis de Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărie Comunală, regulament care constituie anexa 1 la acest ordin (în continuare Ordinul nr. 88/2007). Se constată că definiția legală nu prevede care este natura juridică a avizului definitiv; textul prevede cine este emitentul acestui act și faptul că prin intermediul lui se stabilesc atât condiții tehnice, dar și punctul de delimitare dintre rețelele publice și instalațiile de utilizare (la rândul său, „punctul de delimitare” este definit la art. 3 lit. Ț) din Legea nr. 241/2006 și art. 2 pct. 2.29. din Ordinul nr. 88/2007, relevanța sa dovedindu-se, în cauză, în momentul în care se dispută apartenența instalațiilor, drepturile și obligațiile utilizatorilor și ale operatorului asupra acestor instalații).

Însă, avizul de branșare nu este un simplu aviz premergător contractului de furnizare, executarea însăși a branșamentului fiind trasată de conținutul avizului, iar realizarea de branșamente în lipsa acestui aviz atrage răspunderea utilizatorului și a executantului lucrării; în acest sens sunt dispozițiile art. 28 alin. (4) din Legea nr. 241/2006 care prevede că „Branșamentele proprii de apă se execută de către utilizatorii individuali în condițiile legii și ale avizului de branșare emis de operator. Realizarea de branșamente proprii de apă în imobilele de tip condominiu fără avizul operatorului atrage răspunderea contravențională, administrativă sau penală, după caz, atât pentru utilizator, cât și pentru executantul lucrării.”

Dacă avizul de branșare se emite în faza precontractuală, celelalte dispoziții invocate de Apa Serv depășesc această etapă, intrând în domeniul contractual. După ce, mai întâi, art. 30 alin. (1) prevede că „Raporturile juridice dintre operator și utilizatori, drepturile și obligațiile utilizatorilor, respectiv ale operatorului, se detaliază în regulamentul serviciului și în contractul de furnizare/prestare a serviciului.”, art. 31 alin. (1) din Legea nr. 241/2006 (invocat de recurentă) prevede că „Furnizarea/Prestarea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare se realizează numai pe bază de contract de furnizare/prestare, care poate fi individual sau colectiv.” În același sens sunt și dispozițiile art. 42 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Legea nr. 51/2006 – Legea serviciilor comunitare de utilități publice; potrivit art. 42 alin. (1) lit. a), furnizarea/prestarea unui serviciu de utilități publice se realizează în baza unui contract de furnizare sau de prestări de servicii încheiat între operator și utilizatorul direct, iar potrivit alin. 29 al art. 42, „Contractul de furnizare sau de prestare a serviciului constituie actul juridic prin care se reglementează raporturile dintre operator și utilizator cu privire la furnizarea/prestarea, utilizarea, facturarea și plata unui serviciu de utilități publice.”

În cauză, aceste dispoziții sunt pe deplin relevante doar în ceea ce privește raporturile dintre intimații-reclamanți și recurenta-pârâtă D, cu precădere în privința furnizării serviciilor de alimentare cu apă, mai exact, a parametrilor cantitativi ai serviciului de alimentare cu apă. Însă, din perspectiva avizului de branșare, emis (așa cum deja s-a reținut) în faza precontractuală și condiționând, practic, încheierea contractului de furnizare, dispozițiile invocate nu sunt relevante nici măcar pentru a susține teza recurente potrivit căreia avizul nu este un act administrativ.

Chiar dacă, așa cum se prevedea în art. 36 alin. (1) din Legea nr. 51/2006 (în vigoare la data formulării cererii de chemare în judecată, ulterior abrogat prin Legea nr. 225/2016

pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, publicată în Monitorul Oficial nr. 942 din 23 noiembrie 2016), raporturile juridice dintre operatorii și utilizatorii serviciilor de utilități publice sunt raporturi juridice de natură contractuală, sunt supuse normelor de drept privat, natura acestor raporturi nu se răsfrânge, retroactiv, asupra naturii avizului de bransare care precede contractul. Așa cum a reținut și tribunalul, natura de act administrativ a avizului de bransare decurge din faptul D l-a emis, nu în calitatea sa de societate pe acțiuni care are ca obiect de activitate alimentarea cu apă, ci din calitatea sa de operator al serviciului de alimentare cu apă și canalizare, astfel cum este definit termenul de „operator” de art. 2 lit. g) din Legea nr. 51/2006 la care se face trimitere prin art. 3 lit. x) din Legea nr. 241/2006, respectiv aceea de „persoana juridică de drept public sau de drept privat înregistrată în România, într-un stat membru al Uniunii Europene ori în alt stat, care are competența și capacitatea, recunoscute prin licența emisă de autoritatea națională de reglementare competentă din România, de a furniza/presta, în condițiile reglementărilor în vigoare, un serviciu sau o activitate din sfera serviciilor de utilități publice și care asigură nemijlocit gestiunea serviciului/activității, precum și administrarea, funcționarea și exploatarea sistemului de utilități publice aferent acestuia/acesteia”. Așadar, în exercitarea competențelor stabilite prin lege, D acționează în calitate de subiect de drept investit cu prerogative de putere publică, ipoteză în care se asimilarea sa cu o autoritate publică a fost făcută, în mod corect, de către tribunal. Contrar susținerilor recurentei D, efectele avizului de bransare sunt cele preconizate de art. 3 lit. m) și art. 28 alin. (4) din Legea nr. 241/2006, executarea bransamentului fiind de neconceput (din punct de vedere legal) în lipsa acestui aviz, ca și încheierea ulterioară a contractului de furnizare; practic, însuși accesul utilizatorilor la serviciul de alimentare cu apă este condiționat de emiterea avizului de bransare. Totodată, art. 108 alin. (1) din Ordinul nr. 88/2007 prevede că „(1) Bransarea tuturor utilizatorilor de apă, persoane fizice sau juridice, la rețelele de alimentare cu apă se poate face doar în baza avizului definitiv, eliberat de operator la cererea utilizatorului, pe baza proiectului de execuție.”

În vedere trebuie avute și dispozițiile art. 221 alin. (1) din Ordinul nr. 88/2007 care condiționează calitatea de utilizator al serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nu numai de încheierea unui contract de furnizare/prestare, ci și de dreptul de proprietate sau de folosință asupra unui imobil având bransament propriu de apă potabilă și/sau racord propriu de canalizare (alin. 2 al textului prevede, cu titlu de excepție, posibilitatea de utilizare a serviciului în lipsa unui bransament propriu de apă potabilă, respectiv racord propriu de canalizare, „dacă există condiții tehnice pentru delimitarea/separarea instalațiilor, pentru individualizarea consumurilor și pentru încheierea, în nume propriu, a contractului de furnizare/prestare a serviciului.”). Dispozițiile ordinului sunt în acord cu cele ale art. 3 lit. i) din Legea nr. 241/2006 care definesc bransamentul.

Așadar, criticile privind natura avizului de bransare nu sunt fondate. Cu toate acestea, susținerea recurentei D, din finalului acestei prime critici (notată de recurentă cu lit. A) se impune a fi avută în vedere în analiza celorlalte critici din ambele recursuri care vizează legalitatea emiterii celor două avize de bransare.

› Astfel, D a susținut că prin hotărârea recurată sunt încălcate drepturi și principii prevăzute în Legea nr. 241/2006 – menționat fiind principiul accesibilității egale a utilizatorilor, prevăzut de art. 7 – și se aduce o atingere drepturilor celorlalți utilizatori motivat de faptul că utilizatorii pârâți nu ar mai beneficia de serviciul public de alimentare cu apă. La rândul lor, recurenții F și E au susținut că hotărârea instanței de fond este abuzivă față de dreptul lor legal de a beneficia de un serviciu public.

Într-adevăr, unul dintre principiile înființării, organizării și funcționării serviciului de alimentare cu apă și de canalizare este accesibilitatea egală a utilizatorilor la serviciul public, pe baze contractuale, prevăzut la art. 7 lit. h) din Legea nr. 241/2006 și cuprins în art. 3 din Ordinul nr. 88/2007. În plus, art. 29 din Legea nr. 241/2006 prevede că „Dreptul de acces nediscriminatoriu și de utilizare a serviciului este garantat tuturor utilizatorilor, în condiții

contractuale și cu respectarea prevederilor regulamentului serviciului și a programelor de reabilitare, extindere și modernizare a sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare.”; în același sens sunt și dispozițiile art. 105 alin. (2) din Ordinul nr. 88/2007, iar art. 107 alin. (1) din acest ordin prevede că „Toți utilizatorii care au instalații de utilizare a apei vor avea acces de branșare la rețelele sistemului de alimentare cu apă în condițiile legii și ale prezentului regulament.”

Prin urmare, dispozițiile menționate garantează recurenților F și E accesul la serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, iar pentru ca acest drept legal să nu rămână doar la nivel de principiu (în jurisprudența convențională, Curtea Europeană a Drepturilor Omului utilizând sintagma de „drepturi teoretice și iluzorii”), adică pentru a da efectivitate și conținut concret dreptului lor recunoscut de lege, acești recurenți au întreprins demersurile legale prevăzute de lege, urmând prescripțiile legale, astfel cum sunt detaliate în secțiunea a VI-a a capitolului IV „Serviciul de alimentare cu apă” (pentru canalizare, reglementarea fiind în capitolul V) din Ordinul nr. 88/2007. Astfel, cei doi recurenți au obținut avizul de principiu prevăzut de art. 108 alin. (2) lit. a) de baza căruia s-a eliberat autorizația de construire nr. 226 din 27 iunie 2016 eliberat de Primarul municipiului Piatra Neamț – act administrativ de autoritate necontestat de intimații-reclamanti, precedat de certificatul de urbanism nr. 332 din 16 iunie 2015 – prin care a fost autorizată executarea branșamentului comun apă conductă PEHD 32, pn 6, L=19,0m care se racordează la conducta de distribuție existentă ce subtraversează DN15, fără a afecta carosabilul și trotuarul, precum și pentru racord comun canalizare menajeră. Conform celor prevăzute în certificatul de urbanism, recurenții au încheiat cu Municipiul Piatra Neamț contractul nr. 69/1 din 21 august 2015 pentru închirierea suprafețelor de teren pe care se vor executa lucrări de săpătură, au obținut avizul nr. 86 din 22 iulie 2015 al P. S.A. pentru proiectul de aducere la starea inițială a terenului proprietatea municipalității și avizul favorabil al E.on din 7 iulie 2015, avizul condiționat la Telecom, clasarea notificării (nr. 4103 din 30 iunie 2015) din partea Agenției pentru Protecția Mediului Neamț (întrucât s-a constatat că proiectul propus nu se supune procedurilor de evaluare a impactului asupra mediului de evaluare adecvată). Pentru executarea branșamentului de apă și a racordului de canalizare, la cererea recurenților, executantul S.C. Full Execution S.R.L. Piatra Neamț a întocmit proiectul nr. 01/2015 care a propus soluția tehnică, soluție agreată apoi, conform art. 108 alin. (2) lit. b) din Ordinul nr. 88/2007, prin avizul definitiv, de recurenta D și contestată de intimați.

Așadar, legalitatea emiterii, la data de 10 iunie 2016, a celor două avize definitive, rezultă din respectarea de către toți recurenții a dispozițiilor legale care le reglementează emiteria. Intimații au declanșat prezentul litigiu întrucât au considerat că dreptul recurenților F și E de acces la utilizarea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare s-a făcut pe seama și în detrimentul propriului lor drept de acces la același serviciu. Justificarea acestei susțineri constă în diminuarea presiunii și a debitului de apă în condițiile în care (așa cum s-a constatat prin expertiza tehnică efectuată la instanța de fond) se deschid simultan mai multe robinete de la cele 5 locuințe cărora alimentarea cu apă le este asigurată din aceeași conductă.

Abordarea intimațiilor nu este cea corectă întrucât, pe de o parte, asigurarea parametrilor calitativi și cantitativi ai serviciului de alimentare cu apă la branșamentul intimațiilor este una dintre obligațiile recurentei D în raporturile cu intimații, litigiul dintre aceștia fiind unul contractual, supus dreptului comun și al cărui obiect s-ar limita la examinarea modului în care operatorul își respectă obligațiile asumate prin contractul de furnizare. Dacă aceste obligații sunt respectate în raport cu acordul de furnizare – document scris, emis de operator, care, potrivit art. 3 lit. n) din Legea nr. 241/2006, „stabilește condițiile de furnizare pentru utilizator și definește parametrii cantitativi și calitativi ai serviciului la branșamentul utilizatorului și prin care operatorul se angajează să furnizeze serviciul de alimentare cu apă” – și în raport cu dispozițiile contractuale, respectiv dacă sunt respectate gradul de asigurare în furnizare și presiunea de serviciu, astfel cum sunt definite în art. 2 pct. 2.18. și 2.128 din Ordinul nr. 88/2007, sunt chestiuni care nu fac obiectul

prezentului litigiu; potrivit art. 236 alin. (1) din Ordinul nr. 88/2007, „Condițiile privind calitatea serviciilor asigurate de operator privind continuitatea, presiunea de utilizare și debitul furnizat, respectiv condițiile de preluare și calitatea apelor uzate acceptate la deversarea în rețelele de canalizare, vor fi înscrise în contractul de furnizare/prestare și utilizare a serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare.” Cu toate acestea, pentru a evidenția că nu legalitatea avizelor contestate este cauza declanșării acțiunii, este de reținut că susținerile intimaților și ale D, precum și constatările expertului conduc spre concluzia că îndeplinirea obligațiilor furnizorului de apă este influențată de numărul de puncte de consum de la fiecare locuință care se alimentează din aceeași conductă de apă, inclusiv de numărul mai mare (decât cel solicitat și autorizat) de puncte de consum de la locuința intimaților.

Susținerile reclamantilor mai au o premisă greșită, respectiv aceea că sunt proprietarii bransamentului propriu de apă. Însă, acest bransament nu este proprietatea lor, după cum nu este proprietatea lor nici conducta de legătură care subtraversează DN15 și din care s-a racordat conducta care intră în căminul de apă al recurenților pârâții F și E, cu mențiunea (făcută de expert) că racordul s-a făcut pe domeniul public. Atât bransamentele, cât și conducta de bransament existentă sunt proprietatea Municipiului Piatra Neamț. Rețelele de alimentare cu apă și canalizare fac parte din domeniul public al Municipiului Piatra Neamț, potrivit pct. III.4 din Lista cuprinzând unele bunuri care alcătuiesc domeniul public al statului și al unităților administrativ-teritoriale, listă anexă la Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică. Din același domeniu fac parte și bransamentele de apă și racordurile de canalizare care, potrivit art. 3 lit. i) și l) din Legea nr. 241/2006, reprezintă „partea din rețeaua publică de alimentare cu apă care asigură legătura dintre rețeaua publică de distribuție și rețeaua interioară a unei incinte sau a unei clădiri. [...]”, respectiv „partea din rețeaua publică de canalizare care asigură legătura dintre instalațiile interioare de canalizare ale utilizatorului și rețeaua publică de canalizare, inclusiv căminul de racord[...]”. Tot în art. 3 lit. i) din Legea nr. 241/2006 se prevede că „Bransamentul, până la contor, inclusiv căminul de bransament și contorul, aparțin rețelei publice de distribuție, indiferent de modul de finanțare a execuției.” Rețeaua de conducte și canalele colectoare fac parte, potrivit art. 3 lit. g) și h) din Legea nr. 241/2006 din rețeaua publică de distribuție a apei, respectiv din rețeaua publică de canalizare. În proprietatea intimaților sunt doar instalațiile interioare de apă și de canalizare, astfel cum sunt definite de art. 3 lit. s) și t) din Legea nr. 241/2006, adică instalațiile amplasate după punctul de delimitare dintre rețeaua publică și instalația interioară de utilizare a apei, respectiv cele care asigură preluarea și transportul apei uzate de la instalațiile de utilizare a apei până la căminul de racord din rețeaua publică.

Pe de altă parte, într-o acțiune în contencios administrativ singura chestiune care poate fi supusă examinării instanței este legalitatea, iar nu oportunitatea actelor administrative. În condițiile în care o anumită soluție tehnică de realizare a bransamentelor pentru apă și a racordurilor pentru canalizare a fost propusă de o societate specializată, fiind însușită de operatorul serviciului, instanța de contencios administrativ nu poate decât – cel mult și doar dacă se constată o acțiune abuzivă din partea pârâților, cu excluderea oricărei culpe a reclamantilor în scăderea presiunii de utilizare și a debitului furnizat – să constate să soluția tehnică propusă este excesivă, iar nu să dispună refacerea lucrărilor potrivit unui alte soluții tehnice precis determinate. Instanța de contencios administrativ poate să oblige autoritatea publică să emită un anumit act administrativ, însă nu o poate obliga să emită un act cu un anumit conținut întrucât și-ar depăși atribuțiile proprii puterii judecătorești. Este adevărat că prin cererea de chemare în judecată reclamantii nu au cerut decât ca pârâta A. S. S.A. să fie obligată la găsirea unei alte soluții tehnice pentru realizarea racordului de apă al pârâților F și E; însă, deși tribunalul a depășit acest cadru, un recurs în această privință nu a fost exercitat nici pe cale principală și nici pe cale incidentă.

În plus, așa cum au susținut prin recursul lor pârâții F și E, alternativa „realizării unei extinderi separate pentru bransarea pârâților” aparține doar instanței de judecată, nefiind solicitată nici de reclamantii și nici propusă de expertul tehnic desemnat de instanță, fără ca

această soluție tehnică să fi fost pusă în discuția părților și fără ca judecătorul să cunoască dacă este posibilă din punct de vedere tehnic și al consistenței solului. Propunând o asemenea alternativă, instanța de fond a depășit atribuțiile puterii judecătorești, motiv de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă.

Față de cele ce preced, pentru motivele prevăzute de art. 488 alin. (1) pct. 4 și 8 din Codul de procedură civilă, în limitele în care s-a exercitat calea de atac a recursului de către pârâți, hotărârea recurată se impune a fi casată în parte, cu consecința respingerii tuturor capetelor de cerere, exceptând capătul de cerere privind sistarea lucrărilor în privința căruia nu s-a exercitat recurs. Respingerea acțiunii va determina, în temeiul art. 453 alin. (1) din Codul de procedură civilă, obligarea reclamanților la plata cheltuielilor de judecată avansate de pârâții F și E la instanța de fond; în același temei, intimații-reclamanți sunt ținuți și la plata cheltuielilor de judecată efectuate de pârâții F și E în recurs.